

ՄՈԿՍ

1. ՍԵՎ ՍԱՐԻ ԶԵՅԴԸՐԱՆ

Մեկ թակավորըմ կեր, էնոր մեկ տղղա կեր: Տղղեն եղավ տասնուխինգ տարեկան, գլըննց սար ավչութեն, քեյիըրա՛մ հանճըվեն փախավ, լարեց քեյիըրանի հետև: Մեկ քիչ սարի մեչ օր գլըննց, իրեք մարթ էնոր ռաստ էկան:

Ասին. — Տղղա՛, էտա ի՞նչ ա կենիս:

Ասաց. — Զեյիըրանի հետև կը լարեմ, գա կը տեսիք:

Ասին. — Տղղա՛, էտի քեյիըրան չէր, էտի մեկ թակավորի ախչիկ մ՛ ա, օր սեյրի կենա, էլե, քեյիըրանի պես ինգե լեռներ, կան կը գա: Թե չես ավատար, էնու պատկերք գա մեր մոտ:

Պատկերք տղղին շանց տըվին:

Պատկերք տանգավ նայեց, խելքից էլավ:

Տղղեն էկավ տուն: Քանի մ՛օր մընաց, տղղեն խիվընցավ: Ճամխեցին, հեքյըմներ պերին, թե տղղի խիվընտութեն ի՞նչ ա:

Գեքյըմներ ասին. — Սիրու առե տղղեն: Էնոր տեղ-տարման չըկա, չուր օր ախչիկ չըպերեն:

Թակավոր ասաց. — Էտի չէլի: Էտա ախչիկ ո՛չ ոռց հանվընի միս կուտա, ո՛չ մարթու էրես կը նայա, ո՛չ էլ մարթու կերթա: Պատճառ չեն գիտե:

Վոզիրն ասաց. — Թակավոր՛, էտի ճարըմ չըկընդընի, տղղեն կը մեռի:

— Ճար ի՞նչ կընդիք, վոզիր:

Վոզիր ասաց. — Թակավոր՛, տու ծի տաս խազար ոսկի փառա, ես առեմ տղղեն, էրթամ, բալկո ճարըմ կընդիմ:

Թակավոր ասաց. — Տաս խազար չէ, կուզես տասնուխինգ խազար տամ:

Վոգիրն առավ տաս խազար ոսկի ու տողեն իր խետ գլոնաց: Էլ շատ քիչ էր, թալուց վերճ խասավ էն ախչըկա խոր քաղաք:

Քաղաքին անծանոթ էր, գլոնաց մեկ պառվու՛մ տուն: Պառավն էլ մեկ պըստիկ հողե մ՛ունեն:

Ասաց. — Պառավ, մե տեղըմ չը՛ս ենե, հեսօր գլիշեր պառկենք:

Պառավ ասաց. — Քյե մեռնեմ, գի էսա պըստիկ օթախն ա, կուզես՝ էկեք, մընացեք իմ մօտ:

Գլիշեր պառվու տուն մընացին: Դիրիկուն խաց կերելու ժամանակ վոգիր խառցընեց պառվուց:

Ասաց. — Պառավ, ես լըսեր եմ, օր ծեր թակավորի ախչիկ ո՛չ ոռց հայվընի միս կուտա, ո՛չ իրկան կերթա, էնու պատճառն ի՞նչ ա:

Պառավ ասաց. — Դա՛շ կաց, վիր պերենն լըսեն, լեզու կըտրեն, որ օր ակընջով լըսավ, էնու ականջ կը կըտրեն:

Վոգիրն ասաց պառվուն. — Պառավ, էնու մաղեն խասկըցի, ծի պատմա՛, քյե էրկու խազար ոսկի փառա տը տամ:

Պառավ օր փառի անուն լըսավ, ուրախցավ, ասաց. — Տ՛երթամ, խասկընամ էնու մաղեն, ես էնու գլըխու վըլացողն եմ:

Պառավ առավոտուն էլավ, գլոնաց թակավորի ախչըկե սենյակ:

Թակավորի ախչիկ ասաց. — Պառավ, էկա՞ր: Առավոտուն իմ գլըխի տը վըլան:

Պառավ ասաց. — Ես էսա էղավ տաս տարի ա՛ քու գլըխի կը վըլամ, քյե ամազ կը տամ, տու ծի չասիր, թե տու ի՞նչ հապավ ոռց հայվընի միս ս՛ ուտի ու իրկան չըս էրթա:

Ախչիկ հըռըկավ: Ճամխեց, էրկու զաքթիա էպի: Մեկ-մեկ կոճան ծեռքեր, պառվու ճըվքեր պըռնեցին, զարկին:

Պառավ լեզվից ինգավ, տըվին մեկ մարթու՛մ քամակ, շըլկեց, տարավ էնոր տուն:

Մընաց չուր մեկէլ օր, թակավորի կնիկ գլոնաց ուր ախչըկան մօտ, ասաց. — Տու էն պառավ ընչի՞ տըփեւ տըվիր, մըկա կը մեռի, տու ընչի՞ մըտար էնոր մեղաց տակ:

Ախչիկ ասաց. — Տ'երթամ պառվու մոտ, էնորից խալալութն ուզեմ:

Ախչիկ էլավ, գլընաց պառվու տուն:

Ասաց. — Պառավ, պառավ:

Պառավ հուշիկ ծեցովըմ ասաց. — Ի՞նչ ա:

Ասաց. — Պառավ, քու երվածք, օր ծի էրերես, ծի խալալ երա:

Պառավ ասաց. — Չուր տու քու մաղեն ծի կըսա չենես, քե խալալ չըմ էնես, ես գի կը մեռնեմ, էլ հուրհուշի էլ չըմ կանա ասել:

Ախչիկն էլ ասաց. — Գի կը մեռի, ես իմ մաղեն էնոր տ'ասեմ:

Ախչիկ ասաց. — Պառավ, իմ մաղեն տսին ա. երագի մեջ ես տեսա՝ ես քեյիզրան էր, ոռց քեյիզրան մ'էլ իմ կըշտի խետ կեր: Մենք էսա մեր քաղաքի տիմացի Սև սար խընդորաց կարծենք: Մեկ տեղ ճուր կը խըմենք, մեկ տեղ կը նըստենք: Ես ու էտա ոռց քեյիզրան էնքան գիրար կուզինք, օր մեր կըշտըներ կը պընդենք հիրար, օր իմ ծախ կող, էնու աչ կող պուրթ չըկեր, լոպկըվեր էր: Էն սարի մեջ արարներու կոներ էն տեղն են: Մարմար սալերով հախպուր մ'էլ գի դան: Մենք ծան կավու պըռուկ կարծենք, էնդուց էճանք, էկանք հախպըրի վերեն ճուր խըմելու: Զասե՞ս՝ արարներ թոռեր թալած վեր հախպըրին, օր մեզ պըռնեն: Դանճին՝ ոռց քեյիզրան գլընաց ճուր խըմելու, ընգավ թոռը վեր, ես կոտշովըս էնի ուր թոռից խանի: Դիր էնի ազատվավ, ես ընգա թոռը վե: Արարներ էկան, օր մե պըռնեն, էնի ծի էրող թոռերու մեջ, փախավ: Արար էկավ, նաջախըմ էզար իմ ճակատ: Ես քըլնուց հիշարցա: Դըլ հըլա իմ գըլուխ կը ցավի էն նաջխի դըրբից: Ոռցեղենի միս օր չըմ ուտի ու հիրկան չըմ էրթա, էն պատճառն էն ա, օր ոռցեղեն բեբախտ ա, ծի թողեց արարներու ծեռ ու փախավ:

Պառավ ասաց. — Քյե խալալ էլնի իմ ամազ, օր ես քյե էնքան վըլացեր եմ, ծամերտ հիստըկեր եմ, թող Աստըված քյե խալալ էնա էսա հիտին տըփոցն էլ:

Ախչիկ գլընաց ուր խոր սարեն:

Թակավորի վոգիր էկավ, պառավ տեսավ:

Ասաց. — Պառավ, թակավորի ախչըկն մաղեն հիմացա՞ր:

Պառավ ասաց. — Վոգիր, թակավորու ախչըկն մաղեն հիմացա, չուր հիմաց, մեռնելուց մեկ մազ պըռծա:

Վոզիրն ասաց. — Պառա՛վ, դե ծի պատմա, օր ես հիմնամ, մեկ ճարըմ կընդիմ:

Պառա՛վ ասաց. — Իմ երկու խազար ոսկին տուր, օր քյե պատմեմ:

Վոզիրն էլավ, խուրջին էպիր, պերան էպաց, երկու խազար ոսկին էտուր պառվուն:

Պառա՛վ ըսկսեց պատմել:

Ասաց. — Ախչիկ կասա, թե՛ էրազի մեչ ես տեսա՝ ես ջեյիլը-րան էր, ոռց ջեյիլըրան մ՛ էլ իմ կըշտի խետ կեր: Մենք էսա մեր քաղքի տիմացի Սև սար խընդրաց կարծենք: Մեկ տեղ ճուր կը խըմենք, մեկ տեղ կը նըստենք: Ես ու էտա ոռց ջեյիլըրան էնքան զիրար կուզենք, օր մեր կըշտըներ կը պընդենք հիրար, օր իմ ծախ կող, էնու աչ կող պուրթ չըկեր, լոպկըվեր էր: Էն սարի մեչ արաքներու կոներ կեն: Մարմար սալերով հախպուր մ՛էլ գի դան: Մեկ օր էճանք հախպըրի վըրեն ճուր խըմելու, ոռց ջեյիլըրան ընգավ թողը վեր, ես կոտշովս էնի ուր թողից խանի: Դուր էնի ազատվավ, ես ընգա թողը վեր: Արաք մ՛էկավ, նաջախ էզար իմ ճակատ, ես քընուց հիշարցա: Դըլ հըլա իմ գըլուխ կը ցավի էն դըրբից: Ոռցեղենի միս օր չըմ ուտի ու հիրկան չըմ էրթա, էն պատմամն էն ա, օր ոռցեղեն բերախտ ա, ծի թողեց արաքներու ծեռ ու փախավ: Վոզի՛ր, հիմացա՞ր ախչըկա պատմութեն:

Վոզիր ասաց. — Ի՞նչ էնեմ, օր ախչըկեն համոզեմ:

Վոզիրն առավ տըղեն, գընաց քաղքի մեչ, չալըջին տեսավ, ասաց էնոր. — Բյե ի՞նչ տամ, օր տու մեկ ամսըվան մեչ իմ տըղին լավ չալըջութեն շանց տաս ու խաղ սովըրցուցես:

Չալըջին ասաց. — Տաս ծի հիսուն ոսկի, մեկ ամիս քու տըղին լավ չալըջութեն ու խաղալ կը սովըրցուցեմ:

Տըղեն էտու, չալըջին տարավ, օր սովըրցուցա:

Վոզիր դուր գընաց ոսկըրչու մոտ:

Ասաց. — Ոսկըրի՛չ, քյե քանի՞ ոսկի տամ, օր տու Սև սարի թասպիր ոսկով, արծըթով շինես:

Ասաց. — Երկու խազար քարավ կը շինա:

Վոզիր առավ ոսկըրչին, գընաց Սև սար: Էտա հախպուր, էտա ծան կավիք, էտա տեղ, օր ընոնք արծըցած են, արաքներու կոներ հըմեն պըշքան, էկան:

Ոսկերիչ նըստավ, արծըթից, ոսկուց էտա սար շինեց: Գախապար շինեց ոսկեղեն, ծաղկըներ պատրաստեց: Արանքներու կոներ շինեց, թոռեր հախալորի կող պարի շինեց: Զուլստ մ'էլ քեյիդրան շինեց՝ մեկ ոռց, մեկ էքյ, կափաղ սանդուխի մեջ էդիր, կափաղով ծածկեց և էտու վոզիրին, էնու էրկու խազար ոսկին անեց:

Զուժ պատրաստեց, մեկ ամիս թըմըմավ, տըղեն էլ էկավ:

Տըղեն էնպես չալղըջութեն սովորեւ ա, օր խազար-խազար եղանակ էնոր չալղուց կէլնի տաւ:

Առավոտուն առավ տըղին ու գըննաց քաղքի մեջ: Շուկի մեջ նըստավ, ըսկսեց չալղին չալել:

Չըմեն մարթ էկան, թամաշա էրին:

Ախչըկե խեր թակավոր ու իր վոզիր էկած են, գանցած պանդնիս: Դանդընսից օր տաւ կը գան, թակավոր հանեմ կը քելն, վոզիր՝ ետ: Վոզիր կը տեսնի, օր շուկի մեջ մարթեր թափած են, ծեն կը գն:

Կը տանոնա կը պըշքի, օր մեկ տըղեն՝ նըստի, խազար-խազար եղանակ չալղի կը չալա, խաղ կասա ու կը խաղա:

Վոզիր խելքից կէլնի, թակավոր կը մոռնա:

Թակավոր կերթա ուր սարեն, կիշկա, օր վոզիր չըկա:

Կասա. — Վոզիր, չէ՞ հիմա տաւ տը գանս, քու վիզ տը տամ կըտըրել:

Եփ օր տըղեն վերժ կը տա, վոզիր կը հիշարնա վըր ուր:

Կասա. — Վո՛ր, էս ի՞նչ եմ էրե, թակավոր իմ վիզ կը կըտրա:

Վոզիր գըննաց խընդ սարեն: Թակավոր էրկու քանչադ պերեր, պատրաստեր, օր էնոր վիզ գանեն:

Վոզիր ասաց. — Կը խընթրեմ թակավորից, թոխ հըրաման տա՛ մեկ խոսք ասեմ, թոխ նոր իմ վիզ գանա:

Թակավոր ասաց. — Ասա՛, խի ի՞նչ ա:

Ասաց. — Թակավոր՝ ապրած, էն ժամանակ օր ես ու տաւ պանդնիսից էկանք, մեկ խորոտ տըղեն՝ շուկի մեջ չալղի կը գաներ, կասեր ու կը խաղեր: Եփ օր ես տեսա, խելքից, մըտքից էլն, քյե մոռցա:

Թակավոր ասաց. — Վոզիր, ճամխեմ, էն տըղեն պիրեն, օր էնպես չէղավ, քու վիզ նորեն կը գանեն:

Թակավոր ճամխեց տըղեն ու տըղի խետու մարթն առավ էկավ:

Տըղի խետու մարթն վոզիրն էր, արեմ թալե վըր թիվքե-
րուն, զինքը էլեր ա մեկ խեղճըմ:

Էկան, գանցին թակավորի սարեն:

Թակավոր ասաց. — Պապի՛կ, էտա տըղեն քու տըղե՞ն ա:

Պապիկն ասաց. — Խա՛, իմ տըղեն ա:

Ասաց. — Հիրիկվան սահաթ երկըսվին էկեք մեր տուն, մե
քիչ մըժելիքը ենենքը:

Ասաց՝ շատ լավ:

Հիրիկուն սահաթ եղավ երկու, գանցին թակավորի սենյակ:
Տըղեն ըսկսեց չալդի չալել: Խաղ ասաց ու խաղաց:

Թակավոր խելքից, մըտքից էլավ:

Թակավորի կնիկ ասեր էր թակավորին, օր էսօր հիրիկուն
իմ սենյակի տուռ տը պան թոնիմ, իմ սենյակ տը գաս:

Թակավորի մըտքից էլեր էր: Եփ չալդին կըտրավ, թա-
կավորու միտքն ինգամ կընկան խաբար:

Ասաց. — Վա՛յ, կնիկ առավոտուն ծի կը խայտառակա:

Հալըղքիքը էլան, գանցին ընոնց սենյակ:

Առավոտուն թակավորի կնիկ էկավ, թակավորին ասաց. —
Զի կը խապես, տուռ թողի էպաց, չէկար: Առավոտուն քյե տը խայ-
տառակեմ մեկ վոզիր-վոքիլին:

Թակավոր ասաց. — Կնիկ, չալըղքի մ'էկավ, եփ օր ըսկըսեց
չալդի չալել, ծի խելքից, մըտքից էխան: Էնու խամար ես մոռցա,
չէկա քու սենյակ:

Ասաց. — Կանի՛, ես էսօր տը կանչեմ, պիրեմ իմ մոտ էտա
չալըղքին, թե էնպես չէղավ, քյե տը խայտառակեմ:

Հիրիկուն թակավորի կնիկ կանչեց չալըղքիքը:

Վոզիր տըղին ասաց. — Տըղա՛, հերեկ թակավորի մոտն ենքը,
հէսօր էնոր կընկան մոտ: Հէսօր երկու կաթ օյինբազուքեն էնես:

Գանցին թակավորի կընկան սենյակ:

Եփ հիրիկուն եղավ, տըղեն սկսեց չալդի չալել, ասել ու խա-
ղալ:

Թակավորի կնիկ խելքից էլավ:

Եփ օր տըղեն էտա սանդուխի կափաղ էպանց, էտա ոսկե-
ղեն, արծաթեղեն Սև սար հերեվան էկավ: Ծաղկունքը, սար, քար,
ջեյիղրաներ, հախափուր, թուռ, արծաթներու կոներ նշանց էտու թա-
կավորի կընկան:

Կնիկ օր տեսավ, խելք գլընց:

Վերճ սանդուխ կոծեց:

Կնիկ վեր ուր հիշարցավ, ասաց. — Վա՛յ, էսա ի՞նչ պան էր, թակավոր կասեր, ես չըր ավտե:

Հենօր իրիկուն ախչիկ մոր ասեր էր, թե՛ ծի էրկու խատ ծըմերուկ պե:

Մեր չալըջին օր տեսավ, ծըմերուկ մըտեն էլավ:

Առավոտուն ախչիկ էկավ, մոր պան ասաց, ասաց. — Չի խապեցիր, ծըմերուկ չըպերիր:

Մերն ասաց. — Հալ-քեֆիաթ էսպես ա, չալըջիք օր տեսա, մըտախան էրի քու ծըմերուկ:

Ախչիկ ասաց. — Հեսա հիրիկուն կը կանչեմ, պերեմ իմ մոտ, եթե օր էնպես չէլավ՝ էլ իմ ծեռնեն չըս պըռծեր:

Ճամխեց չալըջոց հիտե:

Վոզիր ասաց. — Տըղա՛, էլ տասնապատիկ խընծ էն մեկէլ տըրին հավել քու շընորիք շանց տաս, թե պա մ'էղի, հեսօր կէղի:

Էլան, գանցին ախչըկե սենյակ:

Հիրիկուն տըղեն ըսկսեց: Չալդի կը գաններ, կասեր ու կը խաղեր:

Ախչիկ խելքից, մըտքից էլավ:

Մեկ էլ տըղեն սանդուխի կափաղ վերուց, օր Սև սարի թանապիր խանեց տուս, էն ժամանակ ախչիկ վեր հիշարցավ, ասաց. — Վա՛, էսի ի՞նչ պան ա, էսի իմ էրագի սարն ա, իմ էրագի պատմութեն ա:

Ասաց. — էսի մեկ եսն եմ, էնա մեկ՝ ոոց քեյիըրան ա, գո մենք էսա հախապուր ճուր կը խըմենք, էնա կավու պըռուկ կարծենք, գո արարներու կոներ, գո հախապի վըրավի թոռեր:

Ախչիկ ուր մտքի մեջ կասա. «Ես պիտի էսա պապիկ խանեմ տուս, էսա տըղեն քընենմ, խի ի՞նչ խընթիր ա»:

Եփ տըղեն վերճացուց էնու օյինբագութեն, թակավորի ախչիկ ասաց. — Պապիկ, տու՛, խալայեղներ, տուս էլեք, էսօր տըղեն ըստա տը մընա:

Վոզիրն ասաց. — Չէ՛, իմ տըղեն մընա ըստա, տու տը վըրնասես:

Ասաց. — Տըղին ընչի՞ տը վըրնասեմ: Տուս էլեք:

Հըմեն էլ էլան տուս:

Ախչիկ տղոյին ասաց. — Տղա՛, արե դողոյին ասա, էսա ի՞նչ մաղանի ի, էսա ոսկեղեն, արծաթեղեն սար, էսա ջեյիըրաներ, արծաթներու կոներ ընչի՞ եք շինե, էտի ի՞նչ ա:

Ասաց. — Քու ինչո՞ւն պետք, ընչի՞ կը խառցընես: Ես չըխտ ուխտեր եմ, օր էք ինչպիմնի միս տը չուտեմ, էքեղենի էրես չըտեսնեմ ու չըփըսակվեմ:

Ախչիկ ասաց. — Ընչի՞ խամար, ի՞նչ հապալ:

Ասաց. — Քանի որ ես էսա Սև սարի մաղի տեր չըմ կընդի:

Ախչիկ ասաց. — Չի պատմա՛, օր ես իմանամ խի ի՞նչ ա, կարելի ա, օր ես կընդեմ էտա մաղի դեր:

Տղեն ասաց. — Ես կասեմ, տու լավ ականջ էրա: Ես էրագի մեջ ջեյիըրան էր, էք ջեյիըրա մ'էլ իմ կըշտի խետն էր, խընդորաց կէրթենք, էնա կավու պըռուկ կարծենք, խընդորաց կը գյենք էնա հախափուր, ճուր կը խըմենք: Մենք էմալըմ գիրար կուգենք՝ մեր կըշտըներ ճըխթեր ենք հիրար, մա՛ իմ աչ կող պուրթ կեր, մա՛ էնու ծախ: Օրըմ արծաթներ թոռեր պերած են, թալած են վեր հախապըրին: Ես հառած գացի ճուր խըմելու, ընգա թողը վե, էք ընծի թոռերուց էխամ: Դոր էնի ընգալ թողը վե, արծաթներ էն դեխեն էկան խընդ մե, ես քընուց հիշարցա, էլ չըգյիտցա՝ արծաթներ էնոր պըռոնեցին՝ չըմ գյիտե ըսպանեցին, չըմ գյիտե՝ ի՞նչըխ էրեցին, չըմ գյիտե:

Ախչիկ ասաց. — Տղա՛, տու քընուց հիշարցա՞ր, չէ՞ չըխտ փախար:

Ասաց. — Չէ՛, ջանըմ, ես հիշարցա, ես չըփախա, իմ կյանք կը տեր էնու կյանքին ուղուր:

Ախչիկ ինքն ինք մտածեց, ասաց. «Կեղի, չեղի, էսա տղեն ա էն ոռ ջեյիըրան, օր խըն ծի կը ֆըռեր, թի չէ ի՞նչ գյիտեր, օր էսա թասպիր շինե»:

Ախչիկ ասաց. — Տղա՛, ես ոռցեղենի միս տը չուտեր ու մարթու հիրիս տը չըպըշքեր: Եփ օր տու չըս թողե, փախե, էն ծամանակ ես հոժար եմ, տը փըսակվիմ, իրկան տ'էրթամ:

Ծեռ էպի լաճու վըզի պուր, լաճու էրեսներ պագյեց:

Ախչիկ ասաց. — Տղա՛, ես իմ նպատակին խասա, լե կեղի, օր իմ խեր ծի չըտա քե, ընչի օր ես թակավորի մ'ախչիկ եմ, տու պըռոնգալդի մարթ մ'ես:

Տղոյն եսպես էնու վերվակ էխան, թակավորու նըշաներ, պաներ էրեվաց տակի խալվըներ վերեն:

Ախչիկ ուրախութեն ծըռավ:

Ու ասաց. — Օրհնյալ է Աստված, ես մեկէլ իմ մըրագին խասա: Օր իմ ուզած մարթն էր, ես էրագի մեչ տեսա:

Մընաց, էլան, պառկան չու՞մ առավոտուն:

Առավոտուն լուր գըննաց խոր, օր ախչիկ դարսվան իրիկ կէնա:

Խեր շատ ուրախացավ:

Խըլխուն վոզիր էկավ, տըղեն առավ, գըննաց:

Թակավոր իր ախչիկեն կանչեց, տարավ:

Ասաց. — Ախչիկ, ես լըսեր եմ, օր տաւ իրիկ կէնես, ուրախութեն ծըռեր եմ, օղո՞րթ ա, սո՞ւր ա:

Ախչիկ ասաց. — Խա՛, դադա՛, ես իրիկ կէնիմ:

Ասաց. — Ասա, խենքյ՝ ո՞ր մեկ վոզիրի լա՞ծ տ'անես, ասա՛, վա՞ղ պերենքյ, նըշանենքյ, փըսակենքյ:

Ասաց. — Զէ՛, դադա՛, մենակ ես էն չալըղջին կառեմ:

Խեր ասաց. — Ախչիկ, մենքյ թակավոր ենքյ, էնի չալըղջի, մեր նամուսին չըկըպի էնոնց խետ պարեկմանալ, յան վոզիրի, յան փաշի՛մ լա՞ծն առ:

Ասաց. — Զեղի՛, դադա՛, չալըղջին կառեմ:

Էն ժամանակ ախչիկ գըննաց:

Խերն ինքյն ուր ասաց. «Կայնի ճամխեմ, էն չալըղջիք պերեմ՝ խի էնոնքյ ի՞նչ տեսակ միլա՞թ են, խա՞յ են, քա՞ւրթ են, մըռտը՞ր են, ի՞նչ տեսակ միլա՞թ են, իմ քաղըքից մըլիմ տաւս, թ'երթան, օր ախչիկ էլ չըտեսի ու ասի՝ ես էսա կառիմ»:

Թակավոր ճամխեց, չալըղջին ու պապիկ առեց, էկավ:

Ասաց. — Տո մա՛րթ, տաւ ի՞նչ մարթ եքյ: Մըռտը՞ր եքյ, խա՞յ եքյ, ի՞նչ եքյ:

Ասաց. — Թակավոր՝ ապրած, ես թակավորի վոզիր եմ: Էսա տըղեն էլ թակավորի տըղա յա: Թե տաւ չըս ավտա՞ր, ահա իմ նըշաներ:

Ուր արեն էպաց, վոզիրի նըշաներ շանց ետուր:

Տըղի սաքոն էլ օր խանեցին, թակավորական բազբանդներ և նըշաներ վերեն կարուկ են:

Թակավոր ուրախութեն խեւըքից, մըտքից տաւս էլա՛վ:

Ասաց. — Տըղեն էլ սիրուն, ախչիկն էլ սիրուն, թըխ առին զիրար ու վայելեն:

Թակավոր կանչեց էնոր ախչըկեն, առեց, էպիր:

Ասաց. — Ախչիկ, օր Աստված քյե էտուր, հեչ մեկ մարթուն չըտըվեր ա, էն էլ սիրուն, տհուն էլ սիրուն, էն էլ թակավորի տըղա, տհուն էլ թակավորի ախչիկ, գացեքյ, մեկմըկու վայելեքյ:

Թակավոր էլավ, տաս խատ ծի, տաս խազար ոսկի, բարխանա էտի խընդ ախչըկեն ու տըղեն, զորքով ճամխեց տըղի խոր քանդաքյ:

Քանդքյին օր մոտխըսցան, ջուլար տարան թակավորին, թի՛ վոզիր էկավ՝ քու լաճն էլ, խարսն էլ խետ:

Թակավոր ուրախութեն խելքյից, մըտքից էլավ:

Թակավոր էպի, լաճու խարսնիս էրաց: Յոթ օր, յոթ գյիշեր ուրախութեն էրին, էնոնքյ խասան էնոնց մըրազին, տհաքյ էլ՝ ձեր:

